

SPIS TREŚCI

Przedmowa 5

Wiadomości ogólne 11

Wykaz skrótów 21

Wiadomości szczegółowe 23

Gromada Gymnospermae (Gymnospermatophyta) — nagozalążkowe 23

Klasa Ginkgopsida — miłorzębowe 23

Ginkgoaceae — miłorzębowate 24

Ginkgo — miłorząb 24

Klasa Taxopsida — cisowe 26

Taxaceae — cisowate 26

Taxus — cis 26

Klasa Pinopsida (Coniferae) — sosnowe (iglaste, szpilkowe) 30

Araucariaceae — araukariowate 30

Araucaria — araukaria (igława) 30

Pinaceae — sosnowate 31

Abies — jodła 31

Pseudotsuga — daglezja (jedlica) 38

Tsuga — choina (tsuga) 41

Picea — świerk 42

Larix — modrzew 49

Cedrus — cedr 51

Pinus — sosna 52

Taxodiaceae — cypryśnikowate 63

Taxodium — cypryśnik 64

Sequoia — sekwoja 66

Sequoiadendron — mamutowiec (sekwojadendron) 67

Metasequoia — metasekwoja 67

Cupressaceae — cyprysowate 68

Thujoideae — żywotnikowe 69

Thuja — żywotnik (tuja) 69

Platykladus — biota (platykladus) 75

Microbiota — mikrobiota 75

Thujopsis — żywotnikowiec 76

Cupressoideae — cyprysowe 76

Cupressus — cyprys 76

Chamaecyparis — cyprysik 77

×*Cupressocyparis* — cyprysowiec 81

Juniperoideae — jałowcowe 82

Juniperus — jałowiec 82

Klasa Gnetopsida — gniotowe 90

Ephedraceae — przęślowate 90

Ephedra — przęśl 90

Gromada Angiospermae (Angiospermatophyta) — okrytozalążkowe 92

Klasa Magnoliopsida (Dicotyledonae) — dwuliścienne 92

Salicaceae — wierzbowate 92

Populus — topola 93

Salix — wierzba 106

Myricaceae — woskownicowate 115

Myrica — woskownica 115

Juglandaceae — orzechowate 116

Juglans — orzech 117

Carya — orzesznik (przeorzech) 119

Pterocarya — skrzydłorzech 123

Betulaceae — brzożowate 125

Betula — brzoza 125

Alnus — olsza (olcha) 131

Corylaceae — leszczynowate 134

Corylus — leszczyna 134

Carpinus — grab 137

- Fagaceae* — bukowate 139
Fagus — buk 139
Quercus — dąb 142
Castanea — kasztan 153
Ulmaceae — wiązowate 155
Ulmus — wiaz 155
Celtis — wiazowiec 160
Zelkova — brzostownica 161
Moraceae — morwowate 161
Morus — morwa 162
Maclura — żółtnica (maklura) 162
Viscaceae — jemiolowate 164
Viscum — jemiola 164
Aristolochiaceae — kokornakowate 165
Aristolochia — kokornak 165
Polygonaceae — rdestowate 166
Fallopia — rdestówka 167
Ranunculaceae — jaskrowate 168
Clematis — powojnik 168
Paeoniaceae — piwoniovate 175
Paeonia — piwonia (peonia) 176
Berberidaceae — berberyowate 176
Berberis — berberys (kwaśnica) 177
Mahonia — mahonia (ościal) 182
Cercidiphyllaceae — grujecznikowate 184
Cercidiphyllum — grujecznik 184
Magnoliaceae — magnoliowate 186
Magnolia — magnolia 186
Liriodendron — tulipanowiec 194
Schisandraceae — cytryńcowate 196
Schisandra — cytryniec 196
Hydrangeaceae — hortensjowate 197
Hydrangea — hortensja 197
Philadelphus — jaśminowiec 202
Deutzia — żylitek 208
Grossulariaceae — agrestowate 210
Ribes — porzeczka i agrest 210
Hamamelidaceae — oczarowate 215
Hamamelis — oczar 215
Fothergilla — fotergilla 217
Liquidambar — ambrowiec 217
Platanaceae — platanowate 219
Platanus — platan 219
Rosaceae — różowate 220
Spiraeoideae — tawułowate 220
Spiraea — tawuła 220
Physocarpus — pęcherznica (tawułowiec) 227
Sorbaria — tawlina (sorbaria) 228
Stephanandra — tawulec (stefanandra) 231
Exochorda — obiela (egzochorda) 231
Maloideae — jabłkowe 232
Malus — jabłoń 233
Pyrus — grusza 237
Cydonia — pigwa 239
Chaenomeles — pigwowiec 240
Sorbus — jarzab 242
Aronia — aronia 251
Crataegus — głóg 252
Mespilus — nieszpuka 259
Pyracantha — ognik 259
Cotoneaster — irga 261
Amelanchier — świdośliwa 267
Rosoideae — różowe 270
Rosa — róża 270
Rubus — jeżyna i malina 278
Kerria — złotlin 283
Rhodotypos — okółkowiec (różowiec) 283
Potentilla — pięciornik 285
Dryas — dębik 286
Prunoideae — śliwowe 286
Prunus — śliwa, morela, migdałowiec, migdałek, brzoskwinia, wiśnia, czereśnia, czerecha, laurowiśnia 286
Leguminosae (Fabaceae) — strączkowe 299
Mimosoideae — mimosowe 300
Caesalpinioideae — brezyłkowe 300
Gleditsia — gledicja (iglicznia) 302
Gymnocladus — kłęk 304
Cercis — judaszowiec 306
Papilionoideae (Faboideae) — motylkowe 307
Robinia — robinia („akacja”, grocho-drzew) 307
Sophora — sofora (szupin, perełkowiec) 312
Cladrastis — strączyn 314
Colutea — moszenki (moszeniec) 316
Amorpha — amorfia 316
Wisteria — glicynia (wisteria, słod-lin) 318
Caragana — karagana 319
Halimodendron — słonisz 322
Cytisus sensu lato — szczodrzeniec, szczodrzyk i żarnowiec 323
Genista — janowiec 326
Ulex — kolcolist 326
Laburnum — złotokap 328
Rutaceae — rutowate 328
Ptelea — parczelina 329
Phellodendron — korkowiec 329
Tetradium — ewodia 332

Simaroubaceae — bieguncznikowate 333
Ailanthus — bożodrzew (ajlant) 333
Buxaceae — bukszpanowate 335
Buxus — bukszpan 335
Pachysandra — runianka 337
Empetraceae — bażynowate 337
Empetrum — bażyna 337
Anacardiaceae — nanerczowate 338
Rhus — sumak 338
Cotinus — perukowiec 341
Aquifoliaceae — ostrokrzewowate 343
Ilex — ostrokrzew 343
Celastraceae — dławiszowate 344
Euonymus — trzmielina 344
Celastrus — dławisz 348
Staphyleaceae — kłokoczkowate 350
Staphylea — kłokoczka 350
Aceraceae — klonowate 352
Acer — klon 352
Hippocastanaceae — kasztanowcowate 372
Aesculus — kasztanowiec („kasztan”) 372
Rhamnaceae — szakłakowate 377
Rhamnus — szakłak 378
Frangula — kruszyna 380
Vitaceae — winoroślówate 380
Vitis — winorośl 380
Ampelopsis — winnik 382
Parthenocissus — winobluszcz 383
Tiliaceae — lipowate 387
Tilia — lipa 387
Malvaceae — ślázowate 397
Hibiscus — ketmia 397
Actinidiaceae — aktynidiowate 398
Actinidia — aktynidia 399
Tamaricaceae — tamaryszkowate 401
Tamarix — tamaryszek 401
Myricaria — września 402
Thymelaeaceae — wawrzynkowate 403
Daphne — wawrzynek 403
Elaeagnaceae — oliwnikowate 405
Elaeagnus — oliwnik 406
Hippophaë — rokitnik 408
Shepherdia — szeferdia 410
Araliaceae — araliowate 411
Hedera — bluszcz 411
Cornaceae — dereniowate 413
Cornus — dereń 413
Ericaceae — wrzosowate 419
Rhododendroideae — różanecznikowe 420
Rhododendron — różanecznik i azalia 420

Ledum — bagno 426
Kalmia — kalmia 426
Daboecia — dabecja 427
Vaccinioideae — borówkowe 428
Vaccinium — borówka i żurawina 428
Andromeda — modrzewnica 431
Arctostaphylos — mącznica 431
Chamaedaphne — chamedafne 431
Pieris — pieris 433
Enkianthus — enkiant 433
Gaultheria — golteria (gaulteria) 434
Leucothoe — leukotoe (kiścień) 434
Ericoideae — wrzoścowe 435
Calluna — wrzos 435
Erica — wrzosiec 436
Pyrolaceae — gruszyczkowate 437
Chimaphila — pomocnik 437
Styracaceae — styrakowate 438
Halesia — ośnieża (halezja) 439
Oleaceae — oliwkowate 439
Fraxinus — jesion 439
Forsythia — forsycja 447
Syringa — lilak („bez”) 450
Ligustrum — ligustr (liguster) 455
Jasminum — jaśmin 458
Buddlejaceae — budlejowate 459
Buddleja — budleja 459
Apocynaceae — toinowate 461
Vinca — barwinek 461
Labiatae (Lamiaceae) — wargowe 462
Lavandula — lawenda 463
Solanaceae — psiankowate 463
Solanum — psianka 463
Lycium — licyna 464
Bignoniaceae — bignoniowate 464
Catalpa — surmia (katalpa) 464
Campsis — milin 467
Scrophulariaceae — trędownikowate 469
Paulownia — paulownia 469
Caprifoliaceae — przewiertniowate 471
Sambucus — bez (bzowina) 471
Viburnum — kalina 474
Symphoricarpos — śnieguliczka 482
Weigela — krzewuszką (wajgela) 484
Kolkwitzia — kolkwiczka 487
Lonicera — suchodrzew i wicio-krzew 488
Linnaea — zimoziół 500

Klasa Liliopsida (Monocotyledonae) — jednoliścienne 501

Agavaceae — agawowate 501
Yucca — jukka (krępla) 501

Palmae (Arecaceae) — palmy 502
Gramineae (Poaceae) — trawy 502

Zestawienia właściwości drzew i krzewów 503

Sylwetka 503

Drzewa i krzewy „płaczące”, o zwisających gałęziach 504

Horyzontalny układ gałęzi 505

Niskie krzewy i krzewinki 505

Pnącza 506

Liście barwne 507

Jesienne zabarwienie liści 510

Liście zimozielone 512

Wczesny rozwój liści na wiosnę 513

Późny rozwój liści na wiosnę 513

Dekoracyjne owoce 513

Dekoracyjna kora pni 515

Dekoracyjne pędy 515

Drzewa i krzewy pachnące 516

Wzrost szybki 518

Wzrost powolny 518

Drzewa i krzewy dobrze rosnące na glebach piaszczystych, suchych, jałowych 519

Drzewa i krzewy lubiące lub znoszące gleby wilgotne, niekiedy mokre lub nawet podmokłe 519

Drzewa i krzewy lubiące gleby wapienne 520

Drzewa i krzewy lubiące gleby lekko kwaśne 521

Drzewa i krzewy znoszące lekkie zasolenie gleby 521

Drzewa i krzewy cieniolubne lub cienioznośne 522

Drzewa i krzewy światłolubne 522

Drzewa i krzewy na żywopłoty formowane 523

Owoce lub nasiona jadalne 524

Drzewa i krzewy dwupienne lub poligamiczne 525

Drzewa i krzewy najwcześniej kwitnące 525

Drzewa i krzewy późno kwitnące 526

Drzewa i krzewy dające „odrosty” 527

Drzewa i krzewy ciemiste lub kolczaste 527
Drzewa, krzewy i krzewinki pod ochroną w Polsce 528

Literatura 530

Wykaz polskich nazw drzew i krzewów 535

Wykaz łacińskich nazw drzew i krzewów 539